

AKTUEL ÆLDREPOLITIK

Landsbestyrelsesmøde, oktober 2020

Ældre@Sagen

OKTOBER
2020

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Ældretopmøde

Den 30. september til 1. oktober blev Ældretopmødet afholdt, med Sundheds- og Ældreministeriet som hovedvært og Kommunernes Landsforening, fagforeningen FOA samt Ældre Sagen som medværter. Grundet COVID-19-situationen foregik mødet virtuelt. Der var en del medieomtale af Ældretopmødet før, under og efter afholdelsen, hvor der især fra politisk hold blev udtrykt store forventninger til udbyttet af mødet.

På selve mødet fremkom der mange gode ideer og forslag til indretning af fremtidens ældrepleje. Der blev generelt udtrykt behov for, at ældreplejen fremover i højere grad skal tage udgangspunkt i den enkelte svækkede ældres behov. Der fremkom konkrete forslag til ændret organisering af hjælpen, så der skal være færre forskellige hjælpere i den enkeltes hjem. Der fremkom ønsker om ændret visitation af hjælp, så den i højere grad blev tilpasset den enkeltes skiftende behov og styres af faglighed snarere end budgetter. Endvidere fremhævede ministeren behovet for at styrke tilsyn og øget inddragelse af pårørende.

Bjarne Hastrup fremhævede behovet for at få såvel inddragelse af pårørende som den enkeltes behov for social omsorg skrevet ind i serviceloven for at sikre rettigheder, hvilket der blev lyttet aktivt til fra ministerens side.

Samlet set kan vi fra Ældre Sagens side være tilfredse med såvel forløbet af Ældretopmødet som de resultater, der foreløbig er kommet ud af det. I forhold til Ældre Sagens tanker om en New Deal – en ny samfundskontrakt om en ældrepleje præget af værdighed og medmenneskelighed, som vi har efterlyst igennem halvandet år - var der opbakning til at se på ændringer af mange af de forhold, som vi har fremhævet som vigtige: Fokus på øget selvbestemmelse og medindflydelse gik igen i mange af de fremkomne forslag, ligesom tildelingen af hjælp samt rekruttering af personale var centrale temaer i de fremkomne ideer til nye tiltag.

Der skal nu aftales et videre forløb, hvor det blandt andet skal klarlægges, hvordan der skal arbejdes videre med de mange konkrete forslag og ideer. De fire arrangører af topmødet er enige om at afholde et nyt topmøde i 2021, når det bliver muligt at afholde det med fysisk tilstedeværelse. Dette topmøde skal blandt andet samle op på resultaterne af det videre arbejde med disse ideer og forslag.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Statsministerens åbningstale

I forbindelse med statsministerens åbningstale den 6. oktober blev der lanceret et nyt initiativ, hvor syv kommuner får mulighed for grundlæggende at forandre deres velfærdsindsats. Tre af kommunerne (Langeland, Middelfart og Viborg) vil have deres primære fokus på ældreområdet.

Ældre Sagen har i den sammenhæng udtrykt, at vi er positivt indstillet over for muligheden for her at se på grundlæggende forandringer af ældreplejen. De nye muligheder, som dette forhåbentlig vil åbne for, skal ses i sammenhæng med Ældre Sagens eget nye initiativ omkring samarbejde med en kommune om grundlæggende nytænkning af ældreplejen. Der kan være muligheder for at sammentænke de nye muligheder, som regeringens initiativ giver med vores eget projekt.

Ældre Sagen vil følge det nye initiativ tæt.

Fem kommuner halter bagud med brandsikkerheden

Boligminister Kaare Dybvad rettede i forsommeren henvendelse til kommunalbestyrelserne i de 35 kommuner, der fortsat ikke har fået lovliggjort brandsikkerheden på kommunens plejehjem. Her meddelte han sin klare forventning om, at de ulovlige forhold ville være bragt i orden inden udgangen af 2020. 30 ud af de 35 kommuner har givet tilsagn om at kunne overholde dette, men de resterende fem kommuner mener ikke, at deadline er realistisk for dem, hvorfor de har angivet en senere dato for forventet afslutning (Hedensted Kommune primo april 2021, Sønderborg Kommune 1. maj 2021, Vejen Kommune 31. maj 2021, Odense Kommune 30. juni 2021, Bornholms Kommune 31. december 2021). Ældre Sagen har til lokale medier rettet kritik af det lange tidsperspektiv, da undersøgelsen af brandsikkerheden fandt sted ultimo 2018, hvilket betyder, at nogle kommuner ved ministerens deadline, allerede har haft to år til at rette op på de ulovlige forhold. Dette burde være mere end tilstrækkeligt, da det aldrig har været et spørgsmål om uventede pålagte forbedringer, men tværtimod om noget så livsvigtigt som brandsikkerhed, der burde have været i orden hele tiden.

Borgmesterbrev om besøgsrestriktioner

En ny bekendtgørelse den 2. juli lempede besøgsrestriktionerne på plejehjem og i plejebolig under COVID-19. Desværre modtager Ældre Sagen fortsat henvendelser fra pårørende, som fortæller om plejehjem og kommuner, som fejlfortolker

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

retningslinjerne og fortsat håndhæver dem alt for stramt – lige fra steder, som selv (uden hjemmel) udsteder restriktioner og fx nægter nærmeste pårørende adgang, til steder, som helt uretmæssigt forbyder beboerne at forlade plejehjemmets matrikel. Ældre Sagen har på den baggrund den 7. oktober 2020 sendt et brev til alle landets borgmestre og direkte bedt dem om at sikre, at de gældende retningslinjer overholdes i deres egen kommune. Brevet er ligeledes sendt til orientering til ældre- og seniorråd landet over.

Ældre Sagen har desuden udtalt sig til flere medier om forkert lokal håndtering af retningslinjerne og igen mindet om, at man husker proportionerne, og ingen steder håndhæver flere begrænsninger end absolut nødvendigt.

Aftale om ret til tidlig pension er faldet på plads

Regeringen, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti indgik den 11. oktober aftale om en ny ret til tidlig pension. Aftalen tog udgangspunkt i regeringens forslag, som blev præsenteret i august i år. Aftalen indeholder en ny rettighed, som giver mulighed for at forlade arbejdsmarkedet 1-3 år før folkepensionsalderen. Retten til at gå på tidlig pension er baseret på, hvor mange år man har været på arbejdsmarkedet, opgjort som 61-årig.

Ydelsen på tidlig pension er 13.550 kr. om måneden før skat. Det er på niveau med folkepensionens grundbeløb og fuldt pensionstillæg for enlige. Ydelsen sættes ned, hvis man har en pensionsformue på mere end 2 mio. kr., og er fuldt aftrappet ved en pensionsformue på ca. 5 mio. kr.

Retten til tidlig pension blev udvidet i forhold til regeringens oprindelige forslag ved bl.a. at justere på, hvordan antallet af år opgøres. Som noget nyt tæller fx obligatoriske praktikperioder med SU og uddannelse i det ordinære uddannelsessystem, fra man er fyldt 40 år, med i opgørelsen af ancienniteten på arbejdsmarkedet.

Aftalen indeholder også midler til forbedring af arbejdsmiljø, herunder etablering af et forskningsområde om de økonomiske effekter af bedre arbejdsmiljø og en forbedring af seniorpensionsordningen ved at lempe kravet til arbejdsevnen. Kravet til arbejdsevnen (hvor mange ugentlige timer man vurderes at kunne arbejde) lempes fra 15 timer om ugen til 18 timer om ugen med virkning fra 2024. Ældre Sagen finder det positivt, at en forbedring af seniorpensionen er tænkt med ind i aftalen. Ældre Sagen undrer sig dog

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

over, at lempelsen først skal gælde fra 2024. Inden aftalen faldt på plads, havde Ældre Sagen foreslået at udvide seniorpensionsordningen til 10 år før folkepensionsalderen i stedet for 6 år før, som er tilfældet i dag.

Derudover åbnes der for, at personer, der endnu ikke har nået efterlønsalderen, kan melde sig ud af efterlønsordningen og få efterlønsbidraget udbetalt skattefrit i 1. halvår 2022.